

**VI EDYCJA OLIMPIADY OGÓLNOPOLSKIEJ
Z „JĘZYKA POLSKIEGO”**
skierowanej do uczniów klas 4 – 6 szkoły podstawowej
dnia 12 listopada 2019r.
czas pracy 60 minut

Liczba punktów do zdobycia: maksymalnie 25. Powodzenia!

Przeczytaj fragment ballady Adama Mickiewicza pt. „Pani Twardowska” i i odpowiedz na pytania 1 - 5 zawarte pod nim. Tylko jedna odpowiedź jest prawidłowa.

Jedzą, piją, lulki palą,
Tańce, hulanka, swawola;
Ledwie karczmy nie rozwalą,
Cha cha, chi chi, hejza, hola!

Twardowski siadł w końcu stoła.
Podparł się w boki jak basza;
"Hulaj dusza! hulaj!" - woła,
Śmiesz, tumani, przestrasza. (...)

Diablik to był w wódce na dnie,
Istny Niemiec, sztuczka kusa;
Skłonił się gościom układnie,
Zdjął kapelusz i dał susa.

Z kielicha aż na podłogę
Pada, rośnie na dwa łokcie,
Nos jak haczyk, kurzą nogę
I krogulcze ma paznokcie.

"A! Twardowski; witam, bracie!"
To mówiąc bieży obcesem:
"Cóż to, czyliż mię nie znacie?
Jestem Mefistofelesem.

Wszak ze mnąs na Łysej Górze
Robił o duszę zapisy;
Cyrograf na byczej skórze
Podpisałeś ty, i bisy

Miały słuchać twego rymu;
Ty, jak dwa lata przebiegą,
Miałeś pojechać do Rzymu,
By cię tam porwać jak swego.

Już i siedem lat uciekło,
Cyrograf nadal nie służy;
Ty, czarami dręcząc piekło,
Ani myślisz o podróży.

Ale zemsta, choć leniwa,
Nagnała cię w nasze sieci;
Ta karczma Rzym się nazywa,
Kładę areszt na waszeci."

A. Mickiewicz, Pani Twardowska, [w:] Wiersze, Czytelnik, Warszawa 1959, s. 150-152.

Pytanie 1 (1pkt) Na czym polegał podstęp Mefistofelesa?

- A) Wskoczył nagle z kieliszka, zaskakując wszystkich swoją obecnością.
- B) Pojawił się w ciele człowieka, wprowadzając w błąd innych ludzi.
- C) Zaplanował spotkanie z Twardowskim w karczmie „Rzym”.
- D) Pojawił się w karczmie, w której rozochoceni zabawą i alkoholem ludzie go nie poznali.

Pytanie 2 (1pkt) Użyte w ostatnim wersie pierwszej strofy słowa: „Cha cha, chi chi, hejza, hola!” to:

- A) wykrzyknienia
- B) zdrobnienia
- C) przykład instrumentacji głoskowej
- D) partykuły

Pytanie 3 (1pkt) W utworze A. Mickiewicza występuje układ rymów:

- A) aabb
- B) abab
- C) abba
- D) aaab

Pytanie 4 (1pkt) Strofa: "A! Twardowski; witam, bracie!"/ To mówiąc bieży obcesem:/ "Cóż to, czyliż mię nie znacie?/ Jestem Mefistofešem" jest dowodem na to, że w balladzie występują elementy charakterystyczne dla

- A) epiki B) liryki C) dramatu D) muzyki

Pytanie 5 (1pkt) Użyte w opisie Mefistofelesa wyrażenie „nos jak haczyk” jest przykładem:

- A) metafory B) epitetu C) anafory D) porównania

Pytanie 6 (2pkt) O co prowadzili spór Asesor i Rejent? – bohaterowie „Pana Tadeusza”?

Pytanie 7 (2pkt) W przytoczonym fragmencie „Pana Tadeusza” został zastosowany wyjątkowy rodzaj porównania. Podaj jego nazwę.

*Jako wilk, obskoczony znieńacka przy ścierwie
Rzuca się oślep w zgraję, co mu ucztę przerwie;
Już goni, ma ją szarpać: wtem wśród psiego wrzasku
Trzasło ciche półkuczce; wilk zna je po trzasku,
Śledzi okiem, postrzega, że z tyłu, za charty,
Myśliwiec wpół schylony, na kolanie wsparty
Rurą ku niemu wije i już cyngla tyka
Wilk uszy spuszcza, ogon podtuliwszy, zmyka; (...)
Taki Gerwazy z groźną cofał się postawą,
Wstrzymując napastników oczyma i ławą,
Aż razem z Hrabią wpadli w głąb ciemnej framugi.*

Pytanie 8 (2pkt) Jest to opis bohatera noweli Bolesława Prusa pt. „Katarynka”. O kogo chodzi?

„Jegomość miał twarz rumianą, szpakowate faworyty i siwe, łagodne oczy. Chodził pochylony, trzymając ręce w kieszeniach. W dzień pogodny nosił pod pachą laskę; w pochmurny — dźwigał jedwabny parasol angielski”.

Pytanie 9 (2pkt) Jaki rodzaj narracji występuje w noweli „Katarynka”?

Pytanie 10 (2pkt) Wyjaśnij znaczenie podanych związków frazeologicznych:

- A) chodzić spać z kurami
B) być nochnym markiem
C) spać snem sprawiedliwego

Pytanie 11 (2pkt) Nazwij podkreślone środki stylistyczne

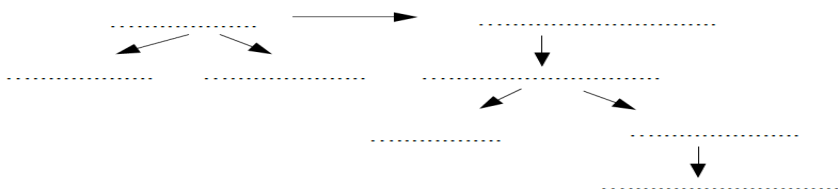
*Na zachód obłok na kształt rabkowych firanek,
Przejrzysty, sfałdowany, po wierzchu perłowy,
Po brzegach poziłacany, w głębi purpurowy (...).*

Pytanie 12 (2pkt) Wpisz głoski w odpowiednie miejsca w tabeli, wykorzystując podane słowa:

rabatka, noga, pręt

samogłoska ustna	samogłoska nosowa	spółgłoska bezdźwięczna	spółgłoska dźwięczna	spółgłoska nosowa

Pytanie 13 (2pkt) Uzupełnij wykres zdania pojedynczego: *Jesienne, kolorowe liście spadają z wysokich drzew rosnących w ogrodzie.* Przy strzałkach zapisz odpowiednie pytania.

Pytanie 14 (2pkt) Wpisz w odpowiednie miejsce „rz” lub „ż”.

...ośnie..., aba...ur, ...u...lowiec, szcze...uja

Pytanie 15 (2pkt) Dwa zdania zawierają błędy językowe. Określ, które to z nich, a następnie zapisz je prawidłowo.

- A) Pamiętaj, aby zawsze pisać cytaty w cudzysłowie.
B) Cofnij się do tyłu i podnieś ten śmieć, który upuściłeś.
C) Wszystkie nazwy własne należy pisać wielką literą.